

KURJER CZĘSTOCHOWSKI

Niezależny dziennik polityczny, społeczny, gospodarczy i literacki.

Redakcja i Administracja: Częstochowa, ul. Najśw. Panny Marji 41. Telef. Nr 6.

Ceny ogłoszeń: za wiersz milimetryowy przed tekstem 1 złoty, w tekście 50 gr., za tekstem 40 gr. Drobne ogłoszenia po 5 gr. za wyraz. Najmniej 50 gr.

Rękopisów nadesł. Redakcja nie zwraca.

Redaktor przyjmuje od g. 6—7 w.

**Prenumerata miesięcznie wynosi zł. 2
zamiejscowa zł. 2.50**

WODZOWI NARODU W HOŁDZIE!

„W ciężkich chwilach więziennych widziałem Polskę pogrzebioną, zduszoną na wiele lat. Snił mi się wtedy obraz siły, czynu zbrojnego...”

Tak na przestrzeni ostatnich lat kilkadziesiąt Ty jeden marzyłeś o walce zbrojnej, o ręce, o hufcach polskich, co przez rzucenie własnej krwi wywalczyłyby wolność z nekanej, męczeńskiej Ojczyźnie, co pokotem własnych ciał zaszaliby pole walki i wyrwali wreszcie bezładne „rozsądne społeczeństwo” z błędnego snu o... chlebie, karierze, o dachu nad głową i „kątku” rodzinnym.

Ty jeden marzyłeś o zaklętych w ducha hufcach uśpionych, co na złoty róg Czynu powstaną z granitowych złomów — dusz rodaków i pójdą do walki o nasz byt narodowy, o wiekową tradycję, o wolną Polskę, którą krwawy satrapa siekł biczem męki i palącej hańby.

Tam w cichym dworku litewskim śniłeś swój złoty sen o szpadzie, tam drobna Twa pięść zaciskała się nienawistnie na wspomnienie o braciach cierpiących hen w tajgach Sybiru, czy więzieniach Królestwa, przesładowanych ciężką dłonią najeźdźcy.

Ty, waliłeś taranem Czynu w dwudziestomiljonowy naród, co po krwawych represjach spał snem wiecznym, popadł w rozterkę z własnym sumieniem.

Gdzież są ci Polacy ze Spiewów historycznych, z poezji Mickiewicza, Słowackiego, Krasińskiego, ci co przedmurzem chrześcijaństwa ongiś byli, co krwawili w bojach napoleońskich, szalonych ułanów, gdzie jest duch żołnierza, bojownika, ofiarnika?

To było już marą i złudą, przeszłością, odświeżonymi słowy na święto, zwidem.

Tak mówiłeś w długie wieczory samotnej męki i walki z sobą, a płomienna chęć i moc Twego czynu, wzdrgała się na myśl tej okrutnej nagiej prawdy i konieczności. Z mogli bohaterów płynęła ofiarą, ożywcza moc, co zasilala serce niesłabnącym porywem, z męki, katorgi, więzienia niezłomny hart ducha wyniosłeś i serce gorejące miłością, z borów litewskich, świadków niemych tragedii 63 roku, upojne, twarde, nieugięte „Trwaj, walc, zwyciężaj”, szeptań na ucho w poszumie świerkowych brodaczy.

Za Tobą więzienie, zesłanie, katorga, a przodem? — Szara gromada „Szaleńców”, z którą wyzwalać szedłeś naród z okrutnych więzów przemocy, nieś wolność na ostrzu swych bagniet, prowadzić ofiarne szeregi na bój...

Zagrzmiała trąbka strzelecka jak ongiś, szare leguny — spadkobiercy pogrobowce wiekowej chwały i sławy oręza, ale i mściciele przelanej krwi, męki narodu, sumienia i ducha polskiego.

W ślad za Tym, co zbudził ich do czynu, co w gromką dłoń Miecz chwycił Wolności, i powiodł ich na krwawe boje, niepewne jutro. Tam w rowach strzeleckich wyskrzydlała się, tworzyła, wznosiła swe mło-

dziecze skrzydła do lotu, uśmiechająca się, promienna, wspaniała Jutrzenka Wolności, mara, złudzenie czy rzeczywistość.

Tak to była prawda... wywalczona krwawo, zdobyta potęgą Twego ducha, jego siły, potęgi.

Wyśniłeś ją złotą, czarowną, promienną w ów czas ponury, gdy królewski ptak białopióry, leżał w hańbie, zdeptyany w rynsztoku i poddaszu niewoli, wywalczyłeś ją w lochach i więzieniach, w ogniu przesładowań i spisku, w rowach i błotach strzeleckich, w nieustającym Twego żywota trudzie.

Ostatnią kartę naszej historii, tak szczytną, krwawą, męczeńską zapisał Ty, wierząc w to, że jedynie karabin polski, szabla jej, szara maciejówka wywalczy nam może wolność, za cenę tyłu rubinów krwi żołnierskiej, tyłu krzyżów żołnierskich rozsianskiej hen po całej ziemi polskiej.

Tyś był ostoją w chwilach zwątpienia i bezładu, w Tobie jak w świeczniku promiennym skupiło się tyle cnót i cech narodu naszego. Wyprowadziłeś z piwnicznego lochu Wolność naszą i wwiodeś ją w kraj

nasz i ziemię. Na skronie Jej wieńiec królewski lauru rzuciłeś, powołałeś ją do życia na nowe szczęśliwe Jutro żywota.

Dziś, Wodzu, Polska korzy się przed Tobą i hołd Ci dziękczynny składa.

O wodzu, za kazamaty sybirskie i lochy, za gorycz Twego żywota, za promienne wolne Dzisiaj, które nam dałeś, za Cud Zmartwychwstania, za szczęście bytu Polski, za Jej słoneczne Jutro, do którego wiedziesz wyzwolony Naród, bądź pozdrowion!

Sztandary chylą się przed Tobą i gwarzą o swem powstaniu dusz, z promienistych krwawych szkarłatów rwą się królewskie, białopióre ptaki, na nowy lot i życie!

Zaklęta Moc, w dusze granitu Polaków zakuta, rwie się i woła: „O Wodzu, bądź pozdrowion!”

Dziś kłonią Ci się lasy stuletnie poszumem wiekowych swych obrzymów, chylą się do stóp Twych pola szerokie i łąki całej lechickiej krainy, w Dniu święta Jej Syna i Wodza i Króla — Ducha.

1

T. J.

Kontrola rządu nad kartelami Sejm uchwalił ustawę kartelową

Warszawa.—Na wczorajszym posiedzeniu Sejmu przeprowadzono obszerną dyskusję nad kartelami i polityką kartelową rządu, w związku ze zgłoszonym przez rząd do Sejmu projektem ustawy o kartelach.

Referat o projekcie wygłosił poseł Czernichowski (BB). Ustawa ma mieć za zadanie uregulowanie nadzoru nad kartelami. Zostało to wywołane wielką dysproporcją cen oraz potrzebą uregulowania tej formy organizacji życia gospodarczego.

Projekt ustawy opiera się na czterech zasadach: Ujawnienie umów kartelowych przez rejestr w Ministerstwie Przemysłu i Handlu. Interwencja następuje tylko wtedy, jeżeli zagrożone jest dobro publiczne.

Nadzór nad kartelami sprawuje minister przemysłu i handlu przez prawo zgłaszania wniosków do sądu kartelowego. Orzeka sąd kartelowy przy Sądzie Najwyższym, składający się z 5 osób, z których trzech reprezentuje czynnik sędziowski, a dwóch czynnik fachowy. Rejestr jest jawny. Minister ma prawo wydawać tymczasowe zarządzenia, co do których dopuszczane jest odwołanie do sądu kartelowego.

Po gruntownej dyskusji ustawę uchwalamo.

Następnie Izba przystąpiła do drugiej ważnej sprawy, znajdującej się na porządku dziennym, o czasie pracy w przemyśle i handlu oraz urlopach zatrudnionych w przemyśle i handlu.

W głosowaniu przyjęto ustawy o zmianie czasu pracy i urlopach w drugim i trzecim czytaniu oraz rezolucję komisyjną, która wzywa rząd do przedłożenia, aby w okresie prze-

silen gospodarczych nowe o czasie pracy i o urlopach przez niewłaściwe ich interpretowanie i stosowanie nie powiększały bezrobocia.

Pełnomocnictwa Prezydenta

uchwalone przez Komisję
prawniczą

Warszawa.—Odbyło się tu posiedzenie sejmowej komisji prawniczej, zwołane dla załatwienia rządowego projektu ustawy o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy.

Przedstawiciele klubów opozycyjnych, dla zmanifestowania przed krajem, iż nie biorą odpowiedzialności za powyższą ustawę nie przybyli na posiedzenie.

Obrodowało wyłącznie B. B. Po krótkim referacie posła Paschalskiego, który przychylił się do uzasadnienia rządowego ustawę bez dyskusji przyjęto w drugim i trzecim czytaniu.

Obrady trwały ogółem 10 minut. Było to najkrótsze posiedzenie komisji w obecnej sesji sejmowej.

Blachowski skazany na 4 lata więzienia.

Sąd apelacyjny rozważał sprawę Juliana Blachowskiego, zabójcy dyr. Żyrardowa, p. Koehlera.

Sąd okręgowy skazał Blachowskiego na 5 lat więzienia, uznając, że działał on w stanie afektu.

Od wyroku tego odwołała się obro-
na, wnosząc o uznanie, że Blachowski

działał w stanie afektu spowodowanego.

Sąd apelacyjny zmniejszył wymiar kary i skazał Blachowskiego na 4 lata więzienia. W motywach sąd uznał, iż Blachowski, jako działacz na terenie Żyrardowa musiał się przejąć miejscową atmosferą — bezpośrednią przyczyną zabójstwa był fakt zredukowania go z zakładów Żyrardowskich.

Sąd apelacyjny ustala, iż nie można uznać aby afekt, w którym działał Blachowski, był spowodowany bezpośrednio przez Koehlera.

Represje w Sowietach

Moskwa. — Cała prasa zamieszcza artykuły, domagające się stosowania ostrych represyj względem nielojalnych urzędników państwowych wobec regimie'u sowieckiego na zasadzie ogłoszonego wczoraj dekretu, podkreślającego specjalne pełnomocnictwa GPU.

„Za Industrializację” szczególnie ostro atakuje firmę „Metropolitan Vickers” za to, że będąc związana umową o niesieniu pomocy technicznej przedsiębiorstwom sowieckim, udziela rzekomo tej pomocy kontrrewolucjonistom.

Dyrektor moskiewskiej reprezentacji tej firmy, Monkhaus, usilnie zaprzecza wobec korespondentów zagranicznych możliwości udziału współpracowników firmy w akcji sabotażowej.

Francja skłonna do ustępstw.

Paryż. — Jak się należało spodziewać, inicjatywy Mac Donalda są rozmaicie komentowane w Paryżu, niemniej cała opinia jest zgodna, że podróż jego do Rzymu stanowi kapitalny moment w polityce ostatnich lat i może spowodować radykalną zmianę biegu wypadków — jak pisze „Bulletin Quotidien”.

Tymczasem kulminacyjne punkty wydarzeń pozostają w zawieszaniu. Mianowicie, czy Hitler również uda się do Wiecznego Miasta i czy Daladier także pojedzie, jak Mac Donald, złożyć czołobitność rzymskiemu dyktatorowi — ironizuje Bainville.

Opinia francuska jest w najwyższym stopniu nastrojona nieufnie, czuje się osaczona i oddycha psychozą bliskiej wojny, jak stwierdził wczoraj Painleve.

Ten stan ducha czyni ją skłonną do daleko idących ustępstw.

Wyrok w sprawie oficerów baonu mostowego.

Warszawa. — Zapadł tu w sądzie wojskowym wyrok w sprawie nadużyć w baonie mostowym w Kazuniu.

Oskarżeni oficerowie por. Marczewski, major Wierzbowski i podpułkownik Polubiński zostali skazani: Marczewski na dwa lata więzienia, wydalenie z korpusu oficerskiego i pozbawienie praw na przeciąg 5 lat. Wierzbowski za nadużycie władzy na 3 miesiące aresztu, który na zasadzie amnestii zmienione na 4 tygodnie aresztu domowego i wreszcie podpułkownik Polubiński, winny jako dowódca nadużycia władzy został skazany na 3 miesiące więzienia z zaliczeniem przewencyjnego aresztu. Kara więc jest już odcierpiana.

KAZIMIERZ PURWIN

Z GDYNI i WYBRZEŻA

Międzynarodowa Morska Wystawa Sportowa. — Brak należytej propagandy Gdyni.
Rozbudowa miasta. — Oburzenie na Kaszubach z powodu wicherzeń Gdańska.
O szpital centralny dla wybrzeża.

(Od własnego korespondenta)

Jak już w poprzedniej korespondencji donosiłem, odbędzie się w Gdyni w r. 1935 Międzynarodowa Morska Wystawa Sportowa, która miastu portowemu przyniesie wiele korzyści i wielki rozgłos po całym świecie. Inicjatorem Wystawy jest wielce zasłużony na tem polu, architektoniczny twórca P.W.K. w Poznaniu w r. 1929 inżynier - architekt Jerzy Mueller, znany także z takich prac zagranicą i nagrodzony wysokimi odznaczeniami krajowymi i zagranicznymi.

Na temat Wystawy napiszę serję artykułów, teraz tylko zaznaczam, że wielkie to przedsięwzięcie urządza zarząd miasta Gdyni, z Komisarzem Rządu, p. Sokołem na czele, a naczelnym dyrektorem Wystawy będzie inżynier Mueller. Organizacja Wystawy przedstawia się następująco: wypuszczona zostanie na ten cel, przy poparciu Rządu pożyczka obligacyjna w wysokości 20 milionów zł., każda obligacja będzie miała nominalną wartość 20 zł. i zaopatrzona kuponami, uprawniającymi do zniżek na kolejach, okrętach, autobusach, przy wejściu na Wystawę i in. Prawdopodobnie też drogą losowania obligacji przyznawane będą wyższe premje pieniężne.

Wobec tak niskiej ceny obligacji, niewątpliwie zostaną one szybko rozprzedane, zwłaszcza wśród polskich związków sportowych, liczących kilkadziesiąt tysięcy członków, oraz wśród innych warstw społecznych, doceniających znaczenie dla Państwa Polskiego Gdyni, jako miasta i wielkiego portu.

Wśród wielu zjazdów, kongresów i najprzeróżniejszych uroczystości przewidziany jest wszechświatowy gwiazdzisty zjazd yachtowy do Gdyni. Zjazd ten będzie zapewne b. liczny, gdyż sport yachtowy w krajach nadmorskich rozwinięty jest poważnie i posiada licznych zwolenników, zwłaszcza w sferach zamożniejszych. Międzynarodowa Morska Wystawa Sportowa (zarząd mieści się w Gdyni, na Kamiennej Górze, willa „Albatros”) potrwa od 1-go czerwca do 30-go września r. 1935.

Mimo wielkiego ruchu w porcie, Gdynia mało jeszcze jest znana na szerokim świecie, — nawet w Polsce niejedni nie są wtajemniczeni w to, czego tu dokonano w ciągu zaledwie kilku lat. Braków tych należy doszukiwać się w tem, że dotąd nie zorganizowano jeszcze należytej propagandy prasowej Gdyni, już nietylko na wzór propagandy zagranicznej, ale chociażby w sposób swoisty. A brak propagandy odbija się niekorzystnie na ruchu turystycznym, który chociaż wśród lata jest dość znaczny, niekiedy nawet wielki, to jednak wciąż jeszcze zamyka, bowiem warto do Gdyni zawitać nietylko Polakowi, ale także bardzo licznyemu turystom z zagranicy, z krajów, gdzie turystyka rozwinięta jest od długich lat.

Magistrat gdyński, dzisiejszy Komisarz Rządu nie posiada dobrze zorganizowanego biura propagandy, na który to cel powinny się znaleźć pieniądze w ogólnym budżecie miejskim. Inne miasta wydają na propagandę wielkie sumy i w Gdyni co prawda wydawano dotąd немало, ale była to robota niecelowa, bez korzyści dla miasta.

Niedomagania pod tym względem istniały w Gdyni dlatego, że miasto nasze nie miało dotąd szczęścia do prezydentów, wzgl. do komisarzy rządowych, których ciągle zmieniano, a to musiało odbijać się fatalnie na całokształcie spraw miejskich. Obecnie Gdynia pozyskała nowego Komisarza Rządu, p. Sokoła, człowieka b. energicznego i doświadczonego w długoletniej pracy samorządowej, który niewątpliwie usunie wszelkie

braki i postara się o zaprowadzenie takiej gospodarki wzorowej, że przyniesie ona miastu szoroki rozgłos w kraju i zagranicą.

Towarzystwo budowy osiedli (T.B.O., Gdynia, Aleja Marszałka Piłsudskiego) rozpoczęło parcelację gruntów po dawnej domenie państwowej Redłowo, gdzie w przyszłości stanie najpiękniejsza willowa dzielnica Gdyni. Redłowo przylegające częścią do morza, częścią zaś do głównej arterji, łączącej polskie wybrzeże z Gdańskiem, stanie się w niedalekiej przyszłości

właściwym kąpieliskiem morskim, czemu sprzyja piękna i obszerna plaża, oraz okalający ten obszar z trzech stron malowniczy las. Na obszarze Redłowa jest około 1.300 parcel pod budowę, co świadczy wymownie o wielkości i zaludnieniu, jakie posiadać będzie w najbliższych latach ta piękna dzielnica Gdyni,

Ostatnie wydarzenia w Gdańsku, gdzie władzę sprawują nastąpi przez Berlin Prusacy, wywołujący ciągłe wicherzenia przeciw polskie, podzielały denerwująco na ludność Ziemi Kaszubskiej, zamieszkałej przez dziesiątki tysięcy dawnych bojowników o wolność i zaprawionych w walkach o niepodległość Polski tutejszych patryjotów, dręczonych pod dawny zaborem pruskim. Oburzenie ludności jest tak wielkie, że gdyby jej nie powstrzymywali, dawno już rozprawiliby się z prusakami wicherzycielami w Gdańsku. Na zebraniach wszystkich, bez wyjątku stowarzyszeń, rozsypanych po Kaszubach, rozprawia się w ostatnich dniach bardzo żywo o Gdań-

Rozpaczliwa głodówka w kopalniach sosnowieckich.

Sosnowiec. — Strajk robotników kopalni „Mortimer” i „Klimontów”, którzy na znak protestu przeciwko zamierzonemu zatopieniu przez towarzystwo sosnowieckie obu kopalń już czwarty dzień spędzają w podziemiach, trwa nadal. Przed kopalniami, a szczególnie przed bramami kopalni „Klimontów”, gromadzą się licznie kobiety, demonstrując przeciwko zarządowi towarzystwa.

Wśród tłumu kobiecego uwijają się agitatorzy komunistyczni, wzywając do czynnych wystąpień. W wyniku tej agitacji oraz rozgoryczenia tłum kobiet i wyrostków zaatakował policjantów, strzegących wejścia na teren kopalni. Kilku policjantów zostało poturbowanych kamieniami. Wezwane posiłki policji konuej i pieszej rozpedziły demonstrantki.

Wieczorem i w ciągu nocy wywie-

zono z kopalni 20 omdlałych robotników. Wypuszczono także na powierzchnie felczera, który onegdaj zjechał do kopalni, aby nieść pomoc tym strajkującym, którzy z powodu głodu zaścibiali. Strajkujący zatrzymali felczera w kopalni i przez 30 godzin nie chcieli go wypuścić. Ten sam los spotkał dozorców kopalnianych.

Dzisiaj od rana przed kopalnią znów gromadzą się kobiety, domagając się od zarządu kopalni pieniędzy na życie. Kobiety przyniosły z sobą chleb i kawę dla strajkujących, ci jednak, o ile wczoraj zgodzili się przyjąć pożywienie, dziś odmówili i stosują głodówkę.

Na kopalni „Mortimer” wszyscy robotnicy nadal pozostają w podziemiach i odmawiają przyjmowania po-

żywienia. Na kopalni „Mortimer” wszyscy robotnicy nadal pozostają w podziemiach i odmawiają przyjmowania po-

żywienia. Na kopalni „Mortimer” wszyscy robotnicy nadal pozostają w podziemiach i odmawiają przyjmowania po-

żywienia. Na kopalni „Mortimer” wszyscy robotnicy nadal pozostają w podziemiach i odmawiają przyjmowania po-

żywienia. Na kopalni „Mortimer” wszyscy robotnicy nadal pozostają w podziemiach i odmawiają przyjmowania po-

żywienia. Na kopalni „Mortimer” wszyscy robotnicy nadal pozostają w podziemiach i odmawiają przyjmowania po-

żywienia. Na kopalni „Mortimer” wszyscy robotnicy nadal pozostają w podziemiach i odmawiają przyjmowania po-

Wizja lokalna w Brzechowicach Rzeczoznawcy przy pracy

Brzechowice. — Do willi architekta Zaremby od samego rana przybijają liczni dziennikarze, wreszcie około godz. 11-ej przyjeżdża Zaremba ze Stesiem.

Z zainteresowaniem spoglądają wszyscy w stronę rogatki Janowskiej skąd ukazuje się karetka więzienna. Karetka zajeżdża do środka willi, mija bramę i staje przed werandą.

Gorgonowa wysiadając z auta staje oko w oko z operatorem filmowym. Z ust jej wyrzyna się okrzyk: — Boże, Boże kiedy się skończy moje męczarnie.

W towarzystwie dwu posterunkowych, którzy przywieźli ją z Krakowa, wchodzi do willi.

O godz. 14 m. 25 przyjeżdża tak-

szpital. Ale T. B. O. nie zajmie się budową szpitala, gdyż zakres działania tej instytucji idzie w kierunku rozbudowy miasta, bez przedsięwzięcia na siebie jakichkolwiek przedsiębiorstw dochodowych, mających powstać na obszarach parcelowanych. Ale T. B. O. gotowe jest oddać bezpłatnie ziemię i gotowy plan budowy szpitala lekarzowi lub grupie lekarzy, którzyby zainteresowali się tą sprawą.

Szpital nowoczesny, urządzony według ostatnich wymagań, miałby dla całego wybrzeża ogromne znaczenie, a ludność, zamieszkująca wybrzeże, nie potrzebowałaby udawać się do Gdańska i wywozić tam swych ciężko zapracowanych groszy.

werandy do małej werandki, basenu i piwnicy, mówiąc iż nocy krytycznej w basenie poziom wody był niższy o jeden metr.

Sędziowie przysięgli zeszli schodkami do basenu wraz z członkami trybunału, gdzie dokładnie zapoznawali się z zażym szczegółem. Nuczkowski wskazywał miejsce, gdzie wydobyto dzagau, jak również miejsce, odległe od przerebli o 20 cm. gdzie znaleziono świecę.

Po wyjściu z basenu sędziowie przysięgli oglądali wille od zewnątrz.

W międzyczasie prof. Olbrycht, korzystając z samotności, rozpoczął badania na własną rękę. Prof. Olbrycht przy świetle latarki obejrzał dokładnie każdą szczelinę koło łóżka Lusi. Poszukiwania jego kończą się rewelacyjnym wynikiem. Znajduje on wiele kropli krwi których dotąd nie zauważono. Plamy krwi są następujące: trzy plamy krwi w odległości 18 cm. od ziemi, jedna plama o 16 cm., jedna o 86 cm. dwie o 92 cm., jedna o 30 cm. dwie po 78 cm.

Tymczasem w ogrodzie świadek Treła opisuje w dalszym ciągu, jak badał odciski na śniegu, jak obok nich biegły ślady psa, które się z nimi w niektórych miejscach krzyżowały.

Po zbadaniu miejsc śladów sędziowie przysięgli udają się do piwnicy, gdzie oglądają stan faktyczny.

W ogrodzie sąd przeprowadza próby czasowe.

Wyliczono kilkakrotnie czas domniemanej drogi Gorgonowej.

Po przesłuchaniu sędziego Kulczyckiego odroczono wizję do nocnej godziny.

Einstein nie chce wracać do Niemiec.

Londyn. — Urząd prokuratorski przebywający obecnie w Stanach Zjednoczonych oświadczył, iż dopóki obecna sytuacja wewnętrzna - polityczna w Niemczech nie zmieni się noga jego nie przekroczy granicy niemieckiej. Profesor Einstein, który zamierzał w nadchodzący czwartek udać się do Berlina, zaniechał tego zamiaru i udał się do Brukseli.

Sowiety wobec Hitlera

Paryż. — Jak donoszą z Berlina, niedawna mowa Hitlera, dotycząca sytuacji wewnętrznej w Związku Sowieckim, wywołała największe poruszenie w sowieckich kołach dyplomatycznych Berlina.

Na żądanie rady komisarzy ludowych, ambasada sowiecka w Berlinie przesłała drogą telegraficzną tekst autentycznych słów Hitlera.

Jak donosi prasa hitlerowska, w berlińskich kołach sowieckich spodziewają się, że rząd moskiewski odpowie kanclerzowi.

W kołach tych podnoszą mianowicie, że po raz pierwszy szef rządu używa tak ostrych wyrazów w stosunku do kraju zagranicznego, związanego z jego krajem ścisłymi układami o charakterze nawiązań sojusznictwa.

Z drugiej strony, jak donoszą z Genewy, w kołach sowieckich na konferencji rozbrojeniowej panuje również pewne zakłopotanie w związku ze wzrostem w Niemczech od czasu przyścia do władzy Hitlera wrogich — w stosunku do Sowieców, nastrojów.

Z KRAJU.

Komornik -- malwersantem
nadużycia sięgają znacznych sum

(—) Do kancelarii komornika sądowego VII rewiru w Warszawie Zawadzkiego wkroczył wczoraj prokurator sądu okręgowego p. Wrzeszcz w asyście policji i zażądał wydania akt. Między prokuratorem i komornikiem doszło do dramatycznej sceny, Zawadzki bowiem nie chciał wydać akt, tłumacząc, że nie popełnił żadnych nadużyć i sam fakt lustracji jego papierów przez organa sądowe przyniesie mu hańbę.

Prokurator mimo to nakazał przeprowadzić rewizję w kancelarii, poczem aresztował Zawadzkiego i polecił odprowadzić go do więzienia śledczego. Akta komornika zostały opieczetowane i przewiezione do prokuratury.

Aresztowanie Zawadzkiego nastąpiło naskutek ujawnionych w jego kancelarii wielkich nadużyć.

Już kilka tygodni temu przeciwko komornikowi VII rewiru wpłynęła skarga, która spowodowała zawieszenie go w urzędowaniu. Inż. Stefan Ossowiecki oskarżył Zawadzkiego o przywłaszczenie pewnej sumy, wyegzekwowanej przez niego na rzecz Towarzystwa przemysłu chemicznego. Była to suma stosunkowo niewielka, ale sam fakt nadużycia wzbudził podejrzliwość władz nadzorczych.

Sprawujący nadzór nad działalnością komornika sędzia grodzki zlustrował jego papiery i znalazł tam różne niedokładności. W rezultacie Zawadzki został zawieszony w czynnościach i sprawę jego skierowano do prokuratora.

Obecnie nie można podać dokładnie, jakich sum sięgają nadużycia i kto jest poszkodowany. Pierwsza rewizja akt ujawniła jednak, że są to sumy bardzo znaczne.

Malwersacje polegały na tem, że Zawadzki dokonywał egzekucyj i uzyskanych stąd sum nie oddawał wierzycielom, ukrywając je różnymi sposobami. Rewir jego należy do dzielnic zamożnych i egzekucje przeprowadzane były przeważnie w imieniu wielkich firm o niezapłacone raty za różne luksusowe przedmioty. Poszkodowane są firmy handlowe, oraz pewna ilość osób prywatnych.

STATOR???

Herszt zaukłuł w kajdanki
członków swej szajki

(—) Wczoraj rano do bufetu kolejowego na dworcu Głównym w Warszawie przyszli posilić się dwaj kelnerzy i poznali tam przyjezdnych Marjana Przybysza i Leona Kostrzewskiego z pow. płockiego.

W czasie rozmowy przy kieliszku Przybysz i Kostrzewski zwierzyli się kelnerom z zamiarów, jakie skłoniły ich do odwiedzenia stolicy. Uplanowali oni mianowicie napad bandycki na zamożnych gospodarzy w swoich stronach, Dzierżkowskiego i Sowę, którzy według posiadanych przez nich wiadomości mieli w domu większą gotówkę: około 10 tys. zł. każdy.

„Robota“ była całkowicie przygotowana, brakowało tylko broni. Przybysz i Kostrzewski zaproponowali tedy swoim nowym znajomym udział w bandzie pod warunkiem dostarczenia rewolwerów. Jeżeli projektowane napady udadzą się, można będzie przedsięwziąć szereg innych

Dokładny spis osób posiadających większą gotówkę w powiecie płockim był przygotowany. Kelnerzy zgodzili się pozornie na plan i oświadczyli, że mają znajomego, który dostarczy broni i będzie bardzo pomocny, jako stary praktyk w tych rzeczach.

Wkrótce jeden ze świeżo zwerbowanych członków projektowanej szajki przyprowadził owego „godnego

zaufania“ człowieka. Ten wysłuchał dokładnie o co chodzi i zważył wszystkie za i przeciw. Obrano go hersztem szajki.

Rozchówor trwał do południa. Wówczas „herszt“ powstał, wyjął z kieszeni rewolwer, z drugiej blizszycej kajdanki i aresztował struchlałych.

Po przesłuchaniu w urzędzie śledczym sędzia śledczy polecił obu osadzić w więzieniu.

Piekielna noc poślubna
z płatnym zbirem za drzwiami

(—) „Expres Poranny“ donosi z Warszawy.

Nowolipie miało wczoraj sensację. Pod numerem 25 przez całą noc tańczono na weselu u p. Moszka Westmina, który córkę swą, piękną Ewę wydał za p. Ioka Weissbrota.

Switało, gdy goście opuszczali gościnne progi domu państwa Moszkostwa, a państwo młodzi zniknęli w pokojach, dla nich przeznaczonych.

Naraz — dzwonek. Wechodzi żebrak. Późno coprawda, ale obyczaj nie pozwala wypędzić żebraka z domu, gdzie się odbywają zaślubiny.

Więc przed przybyciem rozstawia się ucztę. On je, pije. No, ale kedyż będzie koniec? Apetyt rośnie i — co gorsza — temperament.

Nieznosny chce złożyć wizytę nowożeńcom, nieznajomy grozi nożem bratu panny młodej, Pinkusowi, do

stojnemu teściowi i odgryza dwa palce u ręki, słowem, nie na żebraka — nieodzowną dekoracją weseliska — lecz na bandytę wygląda.

Wybiegła panna Sabinka — siostra panny młodej, po policję, schował się przerażony teść, a żebrak wówczas pokazał co potrafi: zdemolował mieszkanie i omal nie wybił drzwi wiodących do apartamentu państwa młodych.

W komisariacie nie chciał wyjawiać nazwiska. Według uzasadnionych przypuszczeń, domniemany żebrak był poprosto drabem, nasłanym przez b. konkurenta p. Ewy, rywala p. Ioka Weissbrota.

Proces o opór sekwestratorowi
i pobicie policjanta

(—) W sądzie okręgowym w Piotrkowie, toczyła się sprawa o stawienie czynnego oporu sekwestratorowi i pobicie policjanta.

Mianowicie w dniu 28 października r. ub. do sklepu Ofmanów przy ul. Złotkowej w Piotrkowie przybył urzędnik p. Stefan Stefański, sekwestrator tamt. Urzędu Skarb. dla dokonania zajęcia na ruchomościach i towarach Ofmanów za zaległości podatkowe.

Trzej Ofmanowie, obecni podówczas w sklepie: Jachet Wolf i Nuta oraz niejaki Majer Rozenberg stawili p. Stefańskiemu czynny opór, przewrócili go i pobili, a gdy się zjawili zawieszony poster. P. P. Malewski — rzucili się nań z pięściami.

Po przeprowadzonej rozprawie, — sąd wydał wyrok, skazujący oskarżonych Ofmanów na łączną karę po 6 miesięcy więzienia, lecz wykonanie jej zawieszając skazanym na 3 lata.

Majera Rozenberga sąd uniewinnił.

Oszukańcze podjęcie 16 tys. zł.
w wileńskiej P. K. O.

W wileńskim oddziale P. K. O. w bardzo sprytny sposób, przy pomocy fałszywych czeków, podjęto 16 tys. złotych.

Sumę tę jak się okazało podjęli trzej osobnicy, którzy niezwłocznie opuścili Wilno.

Powiadomiona policja wszczęła dochodzenie, w wyniku którego jednego ze sprawców zatrzymano.

Rok założenia 1848	
Firma	
H. IMICH	w Częstochowie ul. Panny Marji 16, telefon 97.
poleca pierwszorządnej jakości: farby, pokost, lakiery, cement i gips, wyroby szcofkarckie, oraz wszelkiego rodzaju papiery.	

Przez reklamę, do dobrobytu !!

MAŻ ZA MILJONY

POWIEŚĆ.

177)

— W tej paczce — mówiła Magdalena — znajdzie pan prawdziwe nazwisko jego kochanki, Gabrijeli Stellini, będącej w rzeczywiście Gabrijelą Piton, zbiegłą z naznaczonego jej miejsca zamieszkania... Co do tego — dodała, wskazując na lornetkę.

— Co to takiego? — zapytał Claude.

— Wynalazek szatański, narzędzie śmierci, za pośrednictwem którego bandyta ten chciał pozbyć się mnie i gdyby p. Dufour nie uprzedził wczoraj markiza de Valandelle, byłby cel swój osiągnął. Niech pan patrzy!

Magdalena poruszyła mechanizm i dwa ostrza wyskoczyły.

— Ach! — zawołał Juljusz ze zgrozą — szatan!

— Weź pan i to!.. nie nie chcę zachować u siebie.. Ma

pan teraz broń w rękę! pomścij mnie i hrabinę de Lucenay!

— Ach! niech pani będzie spokojną, będziesz pomszczoną! Dziękuję, dziękuję z całego serca — zawołał Claude, chowając do kieszeni paczkę z papierami i lornetkę Lobba.

— Panie Dufour — dodała Magdalena — pomagaj pan Juljuszowi Claude, tak jak mnie pomagałeś.

— Na śmierć i życie! — zawołał pan intendent, podnosząc rękę uroczysto.

Claude pożegnał Magdaleny, oraz markiza i wyszedł wraz z Dufourem.

Obaj siedli do jednego fiakra.

— Potrzebuję rozejrzeć się w tych papierach — rzekł Juljusz.

— Więc jedź pan do pałacu hrabiego — odrzekł Dufour. — W moim mieszkaniu będzie pan jak u siebie.

— Dobrze.

Odjechali obaj na ulicę Cyrkową.

Juljusz wyjął papiery i zaczął odczytywać jeden po drugim.

— Ach! mam go, tego bandytę! — zawołał, odczytawszy zeznanie, podpisane przez hrabiego:

„Niechaj nikogo nie obwiniają o śmierć moją. Odbieram sobie życie, by uniknąć kary, na jaką zasłużyłem i przed śmiercią wyznaję me zbrodnie“.

Poczem zwracając się do Dufoura, zapytał.

— Więc pan naprawdę jest sprzymierzeńcem wiernym?

— Gotów jestem pomagać panu we wszystkim, choćbym miał nawet stracić mój majątek.

— Bo dawniej...

— Dawniej co innego — przerwał Dufour — byłem trochę nieponiemy... no, ale człowiek jest ułomny! Lecz dzisiaj wszystko skończyło się! Jestem uczciwym od stóp do głowy! Tak się zmieniłem, że słowo honoru, nie poznaję sam siebie!

— Więc mogę rachować na pana?

— Obrząbiłby mnie pan, gdy byś wątpił.

— Nie wątpię!

— Tak to co innego! Zresztą zobaczy mnie pan przy robocie.

— Czy wiesz pan, co to za kobieta mieszka w Varenne, w domku nad brzegiem Marny, naprzeciwko willi jaworowej, porozumiewająca się za pomocą lornetki z hrabią de Lucenay?

— Do licha! czy wiem... To jego kochanka Gabrijela Stellini.

— To jest Gabrijela Piton... ta łotrzyca, która chciała, by hrabia zabił markiza de Valandelle?

— Ta sama.

— To ja ją znam! Do kogo należy zajmowany przez nią domek?

— Żadny domek, prawda? — zapytał Dufour, nadymając się. — Wybrzeże Marny, nr. 27, do mnie należy!

— Do pana? — powtórzył Juljusz zdziwiony.

d. c. n.

Kurjer Rozrywkowy

Rozwiązanie logogryfu Nr. 6.

„Kurjer Częstochowski niezależny
dziennik społeczny“

Trafnych rozwiązań logogryfu nr. 6 nadesłało osób 56, z których nagrody w postaci książek w drodze losowania, uzyskały następujące: 1) M. Skrzypczakowa, ulica Kilińskiego 9; 2) Jadwiga Karolówna; 3) Adam Serweryniak.

Sylabówka Nr. 7.

Ułożył „Sem“.

Z poniżej podanych sylab ułożyć 11 wyrazów według podanego znaczenia. Początkowe i końcowe litery dadzą rozwiązanie.

Sylaby: bab—bjekt—chło—ci—club—co—co—dan—den—en—fir—form—im—jusz—kcy—lo—maj—man—na—ny—o—o—pi—pli—ro—sza—tal—te—yacht—zeb.

Znaczenie wyrazów: 1) inaczej begacz, 2) włącznie w jęz. martwym, 3) imię męskie, 4) kamień szlachetny, 5) niedobór, 6) klub wioślarzy, 7) chłopiec posługujący w kawiarni, 8) inaczej przedmiot, 9) turecka osada leśna, 10) inaczej zachodni, 11) środek nasenny.

Ze świata.

Największa głębia na Atlantyku.

(x) Dr. P. Bartsch, kierownik ekspedycji naukowej, która dokonywała pomiarów głębokości Atlantyku, donosi, że bezpośrednio na północ od Porto Rico dokonano sondowań, przy czym natrafiono na największą głębię, sięgającą rozmiarów dotychczas nieznaną światu naukowemu. Głębina ta wynosi 44 tys. stóp, czyli 13,411 metrów.

Dotychczas największą znaną głębokością na Atlantyku było 8534 m. odkryta w r. 1884 przez brytyjskiego badacza sir George Nares na przestrzeni między Porto Rico a San Domingo. Większa od tej głębia, znana była tylko jeszcze w jednym punkcie globu, a mianowicie w pobliżu wyspy Celebes. Wynosi ona 34,000 stóp, czyli 10,368 metry.

Odkrycie kościołów

zasypanych przez piaski pustyni

Według sprawozdań dyrektora misji archeologicznej włoskiej w Nubji prof. Hugona Monnereta de Villarda, misja odnalazła niesłychanie interesujące dokumenty koptyjskie.

W Simesra odnaleziono częściowo zrujnowany i zasypany piaskiem pustynnym kościół z 10 stulecia, ozdobiony freskami, z których jeden, olbrzymi fresk w Absydzie, wyobraża Chrystusa między apostołami, stosunkowo dobrze jest zachowany. W Tosha zebrano 350 napisów grobowcowych częściowo w języku grecko nubijskim z okresu od VII do XI wieku.

W Ar Ramla znaleziono bazylikę całkowicie zasypaną piaskiem, bardzo interesującą pod względem architektonicznym oraz grupę domów i trzy ementarzyska pod 10 metrową warstwą piasku.

GOSPODA LUDOWA

Częstochowa, II Aleja 41, (w podwórzu)

Wydaje: 1) Obiady z dwóch dań z pieczywem—60 groszy
2) Zupa z chlebem 30 groszy
3) Dania gorące 50 groszy
4) Szklanka herbaty lub piwa 20 groszy

Gospoda ludowa ma na celu przyjsie z pomocą mniej zamożnym warstwom ludności, które w tych ciężkich czasach borykają się z trudnymi warunkami bytu zmuszone są kosztem zdrowia czynić oszczędności budżetowe.

Kuchnia, prowadzona przez długoletniego kuchmistrza i współwłaściciela b. restauracji „Polonia“ p. Czesława Matusiaka. (3)

Gospoda otwarta od godz. 7 rano do 23, bez przerwy.

Wystawa

słowiańskiej prasy ilustrowanej

W lokalach wystawowych centralnej biblioteki miejskiej w Pradze, urządzona będzie od dnia 20 kwietnia do 8 maja nadzwyczaj ciekawa wystawa, połączona z czytelną słowiańskich czasopism ilustrowanych.

Wystawa ta urządzona jest z inicjatywy „Jednoty Kobiet Słowiańskich“ przy udziale Instytutu Słowiańskiego w Pradze i zarządu Centralnej Biblioteki miasta Pragi.

Wystawione będą wszystkie ilustrowane czasopisma narodów słowiańskich.

Nieromantyczny profesor

Pewien profesor uniwersytetu amerykańskiego Yale przemówił niedawno do swych słuchaczy temi słowy:

Jeżeli, który z was czuje niedyspozycję wewnętrzną, niechże nie dochodzi zaraz do wniosku, że to katar kiszki, gdyż i ta czuła namiętność, jaką nazywamy miłością, może zbyt silnie oddziaływać na wasze kiszki, jak wiadomo bowiem, istnieje ścisła łączność pomiędzy systemem trawienia, a systemem nerwowym.

Często zdarzają się ludzie — kończy ten nieromantyczny badacz dolegliwości ludzkich — którzy nie potrafią odróżnić niestrawności od miłości.

Wyprawa kinematograficzna księcia Gloucesteru

Najmłodszy syn angielskiej pary królewskiej, książę Gloucesteru, postanowił wyzyskać dwumiesięczny swój urlop oficera armji angielskiej na urządzenie wyprawy do Sudanu angielsko egipskiego, obfitującego, jak wiadomo, w grubą zwierzynę wszelkiego rodzaju.

Ale przedmiotem wyprawy księcia nie jest polowanie na tę zwierzynę. Upolowanych ma być tylko tyle antylop, ile potrzeba będzie na wyżywienie personelu wyprawy. Lwy zaś lamparty, słonie, hipopotamy, nosorożce, żyrafy lub strusie mają być celem tylko obiektywu wielkiego aparatu kinematograficznego, który książę zabiera ze sobą, aby fotografować w celach naukowych życie zwierząt na łonie przyrody.

Dodać należy, że książę wykształcił się na doskonałego operatora filmowego, a że przytem nie brak mu odwagi osobistej i zimnej krwi, zapewne więc jego wyprawa przyniesie plon obfity.

Młoda osoba, inteligentna poszukuje zajęcia u samotnego pana—Chętnie na plebanję. Zna się na lepszej kuchni gospodarstwie i może samodzielnie poprowadzić dom. Najlepsze referencje na żądanie. Warunki b. przystępne. Wiadomość w Redakcji „Kurjera“ dla inteligentna“.

Humor i Satyra

DELIKATNIE

— Zboczmy z drogi, tam stoi mój krawiec, nie chciałbym się z nim spotkać.

— Dlaczego?

— Należy mi się od niego pokwitowanie za ostatnie ubranie.

OMYŁKA

— Jakże ci nie wstyd, Fredziu, — zauważył nauczyciel — przyjsć do szkoły nieumytym? Widzę na twoich policzkach ślady dzisiejszego śniadania.

— Pan się myli, panie profesorze, to było wczoraj.

NAJLEPSZY UTWÓR

— Powiedz mi, jakie dzieło twej wyobraźni twórczej uważasz za najlepsze?

— Moją ostatnią deklarację podatkową — odpowiada literat.

PO POŻARZE REICHSTAGU

Ex-król: Allo, allo... Führer?... to ja... Wspaniale... powiedz mi pan, czy pożyczę mi pan swojego małego Holendra, jeśli odzyskam tron?

ZAPÓZNO

Pasażer zostawił w tramwaju flaszkę z rumem. Zgłasza się więc natychmiast do remizy i pyta konduktora, czy nie oddano przypadkiem zagubionej flaszki.

— Nie — odpowiada konduktor — przyniesiono tylko człowieka, który znalazł flaszke.

PORZĄDEK MUSI BYĆ

Codziennie o tej samej godzinie, z zegarkową punktualnością zjawia się w drzwiach gabinetu reżysera Thillo, statysta i rzuca wciąż to samo pytanie:

— Czy jest co dla mnie

Następuje jedna i ta sama odpowiedź:

— Nie, dzisiaj nie, kochany Thillo.

I tak to się powtarza co tydzień, co miesiąc. Słowa stały się niepożądane, zastąpiła je wymiana niemych gestów.

Pewnego dnia Thillo przerywa wymowne milczenie:

— Hallo, Bill, — woła przez drzwi — nie rezerwuj żadnej roli dla mnie przez te dwa tygodnie wyjeżdżam na urlop.

Biuro Dzienników i Ogłoszeń

„RENOMA“

wł. Marjan Żukowski

Częstochowa, Aleja 21, tel. 448

PRZYJMUJE: Ogłoszenia do wszystkich pism krajowych i zagranicznych,

POLECA: Dzienniki i czasopisma krajowe i zagraniczne

SPRZEDAJE: Wyroby tytoniowe, papierosy, oraz znaczki stemplowe, pocztowe, weksle i t. p. (57)

KALENDARZE NA ROK 1933.

OBSŁUGA SZYBKĄ I SOLIDNĄ

Redaktor i Wydawca: JÓZEF WAJZNER.

Nakładem Spółdzielni Wydawniczej „DRUKARZ“.

Druk. „Udziałowa“ w Częstochowie, ul. Panny Marji 41.

**Żądajcie u każdego sprzedawcy tylko
KURJER CZĘSTOCHOWSKI z bezpłatnym dodatkiem powieściowym**